

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 283/04-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Augusta Kavalca, bytom Š., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v dedičských konaniach vedených pod sp. zn. D 370/91 a D 1295/2001, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Augusta Kavalca pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v dedičských konaniach vedených pod sp. zn. D 370/91 a D 1295/2001 **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2004 doručená sťažnosť Augusta Kavalca, bytom Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v dedičských konaniach vedených na Okresnom súde Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. D 370/91 a D 1295/2001. Predmetnú sťažnosť sťažovateľ na základe výzvy ústavného súdu z 10. mája 2004 doplnil podaním z 24. mája 2004.

Z obsahu sťažovateľových podaní vyplýva, že sťažovateľ je nespokojný s postupom okresného súdu a povereného súdneho komisára – notára JUDr. J. E. v dedičských konaniach vedených pod sp. zn. D 370/91 a D 1295/2001. V rámci odôvodnenia svojej sťažnosti uviedol, „(...) Pán E. mi stále tvrdí, že som v práve, ale behom krátkej doby urobil už 2 x dedičské konanie a hovoril mi, že moju kúpnu zmluvu čítal najmenej 100 x. Ba dokonca urobil aj testament a poslal to i na zápis do katastra. Okresný súd nie, že by to riešil, ale p. E. ešte napomáha svojimi rozhodnutiami, neustále vracia p. E. opravy a tým vlastne robia prieťahy od r. 1998, ba dokonca sa to prenáša na termín keď môj otec zomrel dňa 1. 1. 1991. (...)“

Sťažovateľ sa už dvakrát obrátil so svojimi sťažnosťami na predsedu okresného súdu, od ktorého však odpoveď podľa jeho tvrdenia nedostal. Ďalšími podaniami sa sťažovateľ obrátil aj na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, „Hlavný súd“, ako aj na verejného ochrancu práv.

V dôsledku prieťahov vzniknutých v predmetných konaniach Lesné spoločenstvo Š. nevyplatilo jemu a jeho manželke „za prenájom neoprávnene už 3 roky“, ďalej sťažovateľ i jeho manželka boli vylúčení ako členovia z lesného spoločenstva a taktiež v dôsledku nich nemôže byť prejednané ani dedičstvo po zomrelej manželke sťažovateľa.

Na základe výzvy ústavného súdu z 9. júna 2004 sa k sťažnosti sťažovateľa listom č. Spr 3516/03 z 29. júna 2004 vyjadril predseda okresného súdu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že v dedičskej veci vedenej pod sp. zn. D 1295/2001 okresný súd 5. júna 2003 rozhodol uznesením o vyporiadaní majetku. Následne okresný súd v predmetnej veci vydal 28. augusta 2003 opravné uznesenie. Účastníci konania v predmetnej veci (dedičia) podali proti uzneseniu z 5. júna 2003 odvolanie doručené okresnému súdu 20. júna 2003, 1. júla

2003 a 1. októbra 2003. Spisový materiál v predmetnej veci bol 13. novembra 2003 zaslaný Krajskému súdu v Žiline za účelom rozhodnutia o podaných odvolaniach.

K veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. D 370/91 predseda okresného súdu uviedol, že v predmetnej veci bolo okresným súdom vydané 5. júna 2003 uznesenie a 16. marca 2004 opravné uznesenie. Proti uzneseniu z 5. júna 2003 bolo podané 20. júna 2003 a 1. júla 2003 odvolanie. Listom z 1. apríla 2004 bolo podané odvolanie aj voči opravnému uzneseniu okresného súdu zo 16. marca 2003. Spisový materiál v predmetnej veci bol 1. júna 2004 zaslaný Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o podanom odvolaní.

II.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o nedostatok právomoci ústavného súdu. Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). V nadväznosti na to je však nutné s ohľadom na okolnosti daného prípadu zdôrazniť, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity

právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitelné účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) súd poverí notára, aby ako súdny komisár prejednal dedičstvo, a v prípadoch, keď sú splnené podmienky uvedené v § 175zca, vydal osvedčenie o dedičstve. Poverenie môže súd dodatočne meniť. Poverenie a zmena poverenia sú voči súdnemu komisárovi účinné, len čo mu ich súd oznámil. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd môže notárovi odňať poverenie. Podmienky, za ktorých súd môže odňať notárovi poverenie, sú ustanovené v § 175zb OSP.

Podľa § 175zb OSP súd môže odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Súd potom poverí úkonmi v konaní o dedičstve iného notára podľa rozvrhu práce. Návrh na odňatie poverenia notárovi ako súdnemu komisárovi možno považovať za účinný prostriedok nápravy, pretože na základe tohto odňatia poverenia môže byť poverený úkonmi súdneho komisára iný notár, ak doterajší notár spôsobil v konaní zbytočné prieťahy. O odňatí poverenia notárovi rozhoduje súd na základe návrhu účastníka dedičského konania.

V danom prípade bola okresnému súdu 18. júla 2003 doručená sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní, ktorá však neobsahovala návrh na odňatie poverenia konajúcemu notárovi JUDr. J. E., Notársky úrad, B., v dedičských veciach vedených pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 a D 1295/2001, Dnot 252/2001. Sťažovateľ sa na postup notára nestážoval na Notárskej komore Slovenskej republiky podľa zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že postup podľa § 38 ods. 1 v spojení s § 175zb OSP možno považovať za účinný prostriedok nápravy, ktorý zákon poskytuje sťažovateľovi, v dôsledku nevyužitia tohto postupu nie je daná právomoc ústavného súdu na konanie o tejto ústavnej sťažnosti. Právomoc ústavného súdu je daná až vtedy, keď sú vyčerpané všetky prostriedky nápravy, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje.

Ústavný súd zistil účinný prostriedok ochrany, ktorý predstavuje postup v zmysle § 38 ods. 1 v spojení s § 175zb OSP, ktorý bol a aj v súčasnosti je spôsobilý poskytnúť súdnu ochranu základného práva sťažovateľa, ktorého porušenie namieta, a preto je vylúčená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis III. ÚS 237/03).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci bolo už bezpredmetné rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z 24. mája 2004.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2004